

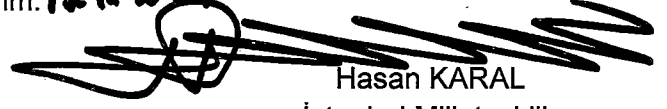

19239

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim. 12.11.2024

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de tarım ve hayvancılık sektörü, girdi maliyetlerindeki yüksek artışlar ve desteklemelerdeki yetersizlik nedeniyle ciddi bir krizle karşı karşıyadır. Özellikle süt üreticileri, yem ve enerji maliyetlerindeki yükselişin yanı sıra, süt fiyatlarının maliyetlerin altında kalmasından dolayı büyük ekonomik sıkıntı yaşamaktadır. Bu durum, sektörün sürdürülebilirliğini tehdit etmekte, kırsalda geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlayan üreticilerin sektörden çekilmesine yol açmaktadır.

Ülkemizde kırsal kesimdeki nüfus yaşanmakta ve gençler tarım ve hayvancılık faaliyetlerinden uzaklaşmaktadır. Bu da kırsaldan kente göçü artırmakta, köylerde işgücünün azalmasına ve tarım arazilerinin atıl kalmasına neden olmaktadır.

Özellikle anaç hayvanların kesime gönderilmesi, gelecekte et ve süt arzında ciddi daralmalar yaratma riski taşımaktadır. Çiftçiler, maliyetlerini karşılayamadıkları ve desteklerin yetersiz kaldığı bu ortamda, hayvanlarını satıp paralarını faize yatırmak gibi geçici çözümler aramaya yönelmektedir. Üreticilerin, süt fiyatlarının maliyetleri karşılamaması nedeniyle anaç hayvanlarını kesime göndermesi et arzını olumsuz etkilemekte ve süt fiyat artışlarını körüklemektedir. Bu durum, ithalata bağımlılığı artırarak ülkemizin gıda güvenliğini tehlikeye atmaktadır.

Tüm Süt, Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneği (TÜSEDAD) tarafından açıklanan verilere göre, Eylül ayında 1 litre soğutulmuş çiğ süt üretim maliyeti 18,37 TL'ye ulaşmıştır. Ulusal Süt Konseyi'nin çiğ süt tavsiye satış fiyatı ise litre başına 14,65 TL'dir. Geçtiğimiz günlerde Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın yaptığı açıklamaya göre 50 kuruş olan çiğ süt desteği ekim, kasım, aralık ayları için 1 TL'ye yükseltilmiştir. Ancak buna rağmen üreticilerin eline geçen fiyat, maliyetlerin çok altında kalmıştır. Destekleme fiyatlarının yetersiz oluşu, üreticileri üretimden uzaklaştırmakta ve kırsal kalkınmayı sekteye uğratmaktadır. Süt üretiminde fiyatların maliyetin üzerinde belirlenmemesi, uzun vadede ülkemizi süt üretimi konusunda dışa bağımlı hale getirecektir. Üretim maliyetlerinin üzerinde bir kâr payı eklenerek belirlenen bir taban fiyat politikası oluşturulmadığı sürece üreticiler sektörden çekilmeye devam edecektir. Vatandaşların güvenli, uygun fiyatlı gıdaya erişiminin sağlanması, kırsal kalkınmanın devamlılığı, et ve süt arzında sürekliliğin korunması adına bu sektöre yönelik acil adımların atılması elzemdir.

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

Bu bağlamda;

1) Çiğ süt destekleme primine sadece 50 kuruşluk bir artış yapılması, ülkemizde hayvancılığı ayakta tutmaya çalışan üreticinin yaşadığı ağır maliyet yükünü hafifletmekte ne derece etkili olacaktır? Bu sınırlı artışla, üreticilerin sektörde kalmasını sağlamak, kırsaldan kente göçü önlemek ve Türkiye'nin gıda güvenliğini korumak mümkün müdür?

2) Süt üreticilerinin yaşadığı ekonomik zorlukların azaltılması ve sürdürülebilir bir üretim döngüsünün temin edilmesi amacıyla, süt fiyatlarının üretim maliyetlerini karşılayacak seviyeye çekilmesine yönelik yeni bir destekleme politikası planlanmakta mıdır?

3) TÜSEDAD'ın önerdiği üzere, 1 litre soğutulmuş çiğ süt tavsiye fiyatının üretim maliyetlerinin üzerine konulacak yüzde 20 kâr oranı ile belirlenmesi konusunda bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?

4) Süt üreticilerinin maliyetlerini karşılamasına ve sektörde sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik hangi destekler sağlanmaktadır?

5) Süt üreticilerinin ineklerini kesime göndermesinin et arzı ve fiyatlarına etkisini azaltmak amacıyla hayvancılık sektörüne yönelik uzun vadeli sürdürülebilir bir planlama yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise bu planın ana unsurları nelerdir?

6) Üreticilerin zarar etmeden, kırsalda kalkınmanın sağlanması ve kırsal göçün önlenmesi adına çiğ süt üretim maliyetlerine göre bir fiyatlandırma sistemine geçilmesi ve bu sistemin aylık bazda gözden geçirilmesi hususunda bir çalışma mevcut mudur?

7) Bakanlığınızca, süt ve et sektöründe dışa bağımlılığı azaltmak amacıyla yerli damızlık hayvan ırklarını geliştirme, verimliliklerini artırma ve iklim şartlarına uygun hale getirme gibi çalışmalar yürütülmekte midir? Bu konuda yerli üreticilere verilen destekler nelerdir?

8) Çiftçilerin, özellikle anaç hayvanların kesime gönderilmesi gibi stratejik açıdan riskli durumlara başvurmalarını önlemek için hangi somut adımlar atılacaktır? Bu konuda Bakanlıkça belirlenmiş bir kriz planı bulunmakta mıdır?

9) Süt üreticilerinin maliyetlerini düşürmeye yönelik enerji, yem gibi temel girdilerde yapılacak vergi indirimleri veya teşvikler düşünülmekte midir? Bu tür düzenlemelerle üreticilerin maliyetlerinin azaltılması planlanmakta mıdır?